

ข้อบังคับมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
ว่าด้วยปริญญาในสาขาวิชา และอักษรย่อสำหรับสาขาวิชา
พ.ศ. ๒๕๕๘

โดยที่ปริญญาในความหมายของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ มิใช่เป็นการแสดงซึ่งความสำเร็จ การศึกษาในหลักสูตรใดเท่านั้น แต่เป็นการแสดงถึงผู้มีความรู้และคุณธรรมของผู้ได้รับอนุมัติปริญญา ในการกำหนดให้ “เป็นคุณวุฒิบัณฑิต มหาบัณฑิต ประกาศนียบัตรบัณฑิต และบัณฑิต” ในแต่ละสาขาวิชา ประกอบกับพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ พ.ศ. ๒๕๕๘ มาตรา ๘๑ ได้บัญญัติให้มหาวิทยาลัย มีอำนาจให้ปริญญา อนุปริญญา หรือประกาศนียบัตรในสาขาวิชาที่มีการสอนในมหาวิทยาลัย และให้หรือ ร่วมให้ปริญญา อนุปริญญา หรือประกาศนียบัตรในสาขาวิชาที่มีการจัดการศึกษาร่วมกับสถานศึกษาชั้นสูง หรือสถาบันอื่นในประเทศหรือต่างประเทศหรือองค์การระหว่างประเทศ และการกำหนดให้สาขาวิชาใด มีปริญญา อนุปริญญา หรือประกาศนียบัตรชั้นใด และจะใช้อักษรย่อสำหรับสาขาวิชานั้นอย่างไร ให้เป็นไป ตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยและประกาศในราชกิจจานุเบกษา

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๓ และมาตรา ๘๑ แห่งพระราชบัญญัติ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ พ.ศ. ๒๕๕๘ สภามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ได้มีมติในการประชุม ครั้งที่ ๘/๒๕๕๘ เมื่อวันที่ ๒๘ กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๘ เห็นชอบให้ออกข้อบังคับไว้ดังนี้

ข้อ ๑ ข้อบังคับนี้เรียกว่า “ข้อบังคับมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ว่าด้วยปริญญาในสาขาวิชา และอักษรย่อสำหรับสาขาวิชา พ.ศ. ๒๕๕๘”

ข้อ ๒ ข้อบังคับนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๘ เป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้กำหนดปริญญาในสาขาวิชา และอักษรย่อสำหรับสาขาวิชา ในชั้นคุณวุฒิบัณฑิต มหาบัณฑิต หรือบัณฑิตของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ดังต่อไปนี้

(๑) สาขาวิชาการตลาด มีปริญญาสามชั้น คือ

- (ก) เอก เรียกว่า “การตลาดคุณวุฒิบัณฑิต” ใช้อักษรย่อ “กต.ต.” และ “ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต” ใช้อักษรย่อ “ปร.ต.”
- (ข) โท เรียกว่า “การตลาดมหาบัณฑิต” ใช้อักษรย่อ “กต.ม.”
- (ค) ดรี เรียกว่า “การตลาดบัณฑิต” ใช้อักษรย่อ “กต.บ.”

(๒) สาขาวิชาการผังเมือง มีปริญญาสามชั้น คือ

- (ก) เอก เรียกว่า “การผังเมืองคุณวุฒิบัณฑิต” ใช้อักษรย่อ “ผ.ต.” และ “ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต” ใช้อักษรย่อ “ปร.ต.”
- (ข) โท เรียกว่า “การผังเมืองมหาบัณฑิต” ใช้อักษรย่อ “ผ.ม.”
- (ค) ดรี เรียกว่า “การผังเมืองบัณฑิต” ใช้อักษรย่อ “ผ.บ.”

- (๓) สาขาวิชาการแพทย์แผนไทยประยุกต์ มีปริญญาสามชั้น คือ
- (ก) เอก เรียกว่า “การแพทย์แผนไทยประยุกต์ดุขฎีบัณฑิต” ใช้อักษรย่อ “พทป.ด.” และ “ปรัชญาดุขฎีบัณฑิต” ใช้อักษรย่อ “ปร.ด.”
 - (ข) โท เรียกว่า “การแพทย์แผนไทยประยุกต์มหาดบัณฑิต” ใช้อักษรย่อ “พทป.ม.”
 - (ค) ตรี เรียกว่า “การแพทย์แผนไทยประยุกต์บัณฑิต” ใช้อักษรย่อ “พทป.บ.”
- (๔) สาขาวิชาการออกแบบชุมชนเมือง มีปริญญาสามชั้น คือ
- (ก) เอก เรียกว่า “การออกแบบชุมชนเมืองดุขฎีบัณฑิต” ใช้อักษรย่อ “อบ.ม.ด.” และ “ปรัชญาดุขฎีบัณฑิต” ใช้อักษรย่อ “ปร.ด.”
 - (ข) โท เรียกว่า “การออกแบบชุมชนเมืองมหาดบัณฑิต” ใช้อักษรย่อ “อบ.ม.ม.”
 - (ค) ตรี เรียกว่า “การออกแบบชุมชนเมืองบัณฑิต” ใช้อักษรย่อ “อบ.ม.บ.”
- (๕) สาขาวิชาทันตแพทยศาสตร์ มีปริญญาสองชั้น คือ
- (ก) เอก เรียกว่า “ทันตแพทยศาสตรดุขฎีบัณฑิต” ใช้อักษรย่อ “ท.ด.” และ “ปรัชญาดุขฎีบัณฑิต” ใช้อักษรย่อว่า “ปร.ด.”
 - (ข) ตรี เรียกว่า “ทันตแพทยศาสตรบัณฑิต” ใช้อักษรย่อ “ท.บ.”
- (๖) สาขาวิชาเทคนิคการแพทย์ มีปริญญาสามชั้น คือ
- (ก) เอก เรียกว่า “เทคนิคการแพทย์ดุขฎีบัณฑิต” ใช้อักษรย่อ “ทพ.ด.” และ “ปรัชญาดุขฎีบัณฑิต” ใช้อักษรย่อ “ปร.ด.”
 - (ข) โท เรียกว่า “เทคนิคการแพทย์มหาดบัณฑิต” ใช้อักษรย่อ “ทพ.ม.”
 - (ค) ตรี เรียกว่า “เทคนิคการแพทย์บัณฑิต” ใช้อักษรย่อ “ทพ.บ.” และ “วิทยาศาสตรบัณฑิต” ใช้อักษรย่อ “วท.บ.”
- (๗) สาขาวิชานิติศาสตร์ มีปริญญาสามชั้น คือ
- (ก) เอก เรียกว่า “นิติศาสตรดุขฎีบัณฑิต” ใช้อักษรย่อ “น.ด.” และ “ปรัชญาดุขฎีบัณฑิต” ใช้อักษรย่อ “ปร.ด.”
 - (ข) โท เรียกว่า “นิติศาสตรมหาดบัณฑิต” ใช้อักษรย่อ “น.ม.”
 - (ค) ตรี เรียกว่า “นิติศาสตรบัณฑิต” ใช้อักษรย่อ “น.บ.”
- (๘) สาขาวิชาบริหารธุรกิจ มีปริญญาสามชั้น คือ
- (ก) เอก เรียกว่า “บริหารธุรกิจดุขฎีบัณฑิต” ใช้อักษรย่อ “บธ.ด.” และ “ปรัชญาดุขฎีบัณฑิต” ใช้อักษรย่อ “ปร.ด.”
 - (ข) โท เรียกว่า “บริหารธุรกิจมหาดบัณฑิต” ใช้อักษรย่อ “บธ.ม.” และ “วิทยาศาสตรมหาดบัณฑิต” ใช้อักษรย่อ “วท.ม.”
 - (ค) ตรี เรียกว่า “บริหารธุรกิจบัณฑิต” ใช้อักษรย่อ “บธ.บ.”
- (๙) สาขาวิชาบัญชี มีปริญญาสามชั้น คือ
- (ก) เอก เรียกว่า “บัญชีดุขฎีบัณฑิต” ใช้อักษรย่อ “บช.ด.” และ “ปรัชญาดุขฎีบัณฑิต” ใช้อักษรย่อ “ปร.ด.”
 - (ข) โท เรียกว่า “บัญชีมหาดบัณฑิต” ใช้อักษรย่อ “บช.ม.”
 - (ค) ตรี เรียกว่า “บัญชีบัณฑิต” ใช้อักษรย่อ “บช.บ.”

- (๑๐) สาขาวิชาพยาบาลศาสตร์ มีปริญญาสามชั้น คือ
- (ก) เอก เรียกว่า “พยาบาลศาสตรดุษฎีบัณฑิต” ใช้อักษรย่อ “พย.ด.” และ “ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต” ใช้อักษรย่อ “ปร.ด.”
 - (ข) โท เรียกว่า “พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต” ใช้อักษรย่อ “พย.ม.”
 - (ค) ตรี เรียกว่า “พยาบาลศาสตรบัณฑิต” ใช้อักษรย่อ “พย.บ.”
- (๑๑) สาขาวิชาพัฒนาชุมชน มีปริญญาสามชั้น คือ
- (ก) เอก เรียกว่า “พัฒนาชุมชนดุษฎีบัณฑิต” ใช้อักษรย่อ “พช.ด.” และ “ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต” ใช้อักษรย่อ “ปร.ด.”
 - (ข) โท เรียกว่า “พัฒนาชุมชนมหาบัณฑิต” ใช้อักษรย่อ “พช.ม.”
 - (ค) ตรี เรียกว่า “พัฒนาชุมชนบัณฑิต” ใช้อักษรย่อ “พช.บ.”
- (๑๒) สาขาวิชาพัฒนาแรงงานและสวัสดิการ มีปริญญาสามชั้น คือ
- (ก) เอก เรียกว่า “พัฒนาแรงงานและสวัสดิการดุษฎีบัณฑิต” ใช้อักษรย่อ “รส.ด.” และ “ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต” ใช้อักษรย่อ “ปร.ด.”
 - (ข) โท เรียกว่า “พัฒนาแรงงานและสวัสดิการมหาบัณฑิต” ใช้อักษรย่อ “รส.ม.”
 - (ค) ตรี เรียกว่า “พัฒนาแรงงานและสวัสดิการบัณฑิต” ใช้อักษรย่อ “รส.บ.”
- (๑๓) สาขาวิชาแพทยศาสตร์ มีปริญญาสองชั้น คือ
- (ก) เอก เรียกว่า “แพทยศาสตรดุษฎีบัณฑิต” ใช้อักษรย่อ “พ.ด.” และ “ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต” ใช้อักษรย่อ “ปร.ด.”
 - (ข) ตรี เรียกว่า “แพทยศาสตรบัณฑิต” ใช้อักษรย่อ “พ.บ.”
- (๑๔) สาขาวิชาภูมิสถาปัตยกรรมศาสตร์ มีปริญญาสามชั้น คือ
- (ก) เอก เรียกว่า “ภูมิสถาปัตยกรรมศาสตรดุษฎีบัณฑิต” ใช้อักษรย่อ “ภ.สถ.ด.” และ “ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต” ใช้อักษรย่อ “ปร.ด.”
 - (ข) โท เรียกว่า “ภูมิสถาปัตยกรรมศาสตรมหาบัณฑิต” ใช้อักษรย่อ “ภ.สถ.ม.”
 - (ค) ตรี เรียกว่า “ภูมิสถาปัตยกรรมศาสตรบัณฑิต” ใช้อักษรย่อ “ภ.สถ.บ.”
- (๑๕) สาขาวิชาเภสัชศาสตร์ มีปริญญาสามชั้น คือ
- (ก) เอก เรียกว่า “เภสัชศาสตรดุษฎีบัณฑิต” ใช้อักษรย่อ “ภ.ด.” และ “ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต” ใช้อักษรย่อ “ปร.ด.”
 - (ข) โท เรียกว่า “เภสัชศาสตรมหาบัณฑิต” ใช้อักษรย่อ “ภ.ม.”
 - (ค) ตรี เรียกว่า “เภสัชศาสตรบัณฑิต” ใช้อักษรย่อ “ภ.บ.”
- (๑๖) สาขาวิชารัฐศาสตร์ มีปริญญาสามชั้น คือ
- (ก) เอก เรียกว่า “รัฐศาสตรดุษฎีบัณฑิต” ใช้อักษรย่อ “ร.ด.” และ “ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต” ใช้อักษรย่อ “ปร.ด.”
 - (ข) โท เรียกว่า “รัฐศาสตรมหาบัณฑิต” ใช้อักษรย่อ “ร.ม.”
 - (ค) ตรี เรียกว่า “รัฐศาสตรบัณฑิต” ใช้อักษรย่อ “ร.บ.”

- (๒๔) สาขาวิชาสถาปัตยกรรมภายใน มีปริญญาสามชั้น คือ
- (ก) เอก เรียกว่า “สถาปัตยกรรมภายในดุษฎีบัณฑิต” ใช้อักษรย่อ “สน.ด.” และ “ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต” ใช้อักษรย่อ “ปร.ด.”
 - (ข) โท เรียกว่า “สถาปัตยกรรมภายในมหาบัณฑิต” ใช้อักษรย่อ “สน.ม.”
 - (ค) ตรี เรียกว่า “สถาปัตยกรรมภายในบัณฑิต” ใช้อักษรย่อ “สน.บ.”
- (๒๕) สาขาวิชาสถาปัตยกรรมศาสตร์ มีปริญญาสามชั้น คือ
- (ก) เอก เรียกว่า “สถาปัตยกรรมศาสตร์ดุษฎีบัณฑิต” ใช้อักษรย่อ “สธ.ด.” และ “ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต” ใช้อักษรย่อ “ปร.ด.”
 - (ข) โท เรียกว่า “สถาปัตยกรรมศาสตร์มหาบัณฑิต” ใช้อักษรย่อ “สธ.ม.”
 - (ค) ตรี เรียกว่า “สถาปัตยกรรมศาสตร์บัณฑิต” ใช้อักษรย่อ “สธ.บ.” และ “วิทยาศาสตร์บัณฑิต” ใช้อักษรย่อ “วท.บ.”
- (๒๖) สาขาวิชาสหวิทยาการ มีปริญญาสองชั้น คือ
- (ก) เอก เรียกว่า “ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต” ใช้อักษรย่อ “ปร.ด.”
 - (ข) โท เรียกว่า “ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต” ใช้อักษรย่อ “ศศ.ม.”
- (๒๗) สาขาวิชาสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา มีปริญญาสามชั้น คือ
- (ก) เอก เรียกว่า “สังคมวิทยาและมานุษยวิทยาดุษฎีบัณฑิต” ใช้อักษรย่อ “สม.ด.” และ “ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต” ใช้อักษรย่อ “ปร.ด.”
 - (ข) โท เรียกว่า “สังคมวิทยาและมานุษยวิทยามหาบัณฑิต” ใช้อักษรย่อ “สม.ม.”
 - (ค) ตรี เรียกว่า “สังคมวิทยาและมานุษยวิทยาบัณฑิต” ใช้อักษรย่อ “สม.บ.”
- (๒๘) สาขาวิชาสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มีปริญญาสามชั้น คือ
- (ก) เอก เรียกว่า “สังคมสงเคราะห์ศาสตร์ดุษฎีบัณฑิต” ใช้อักษรย่อ “สส.ด.” และ “ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต” ใช้อักษรย่อ “ปร.ด.”
 - (ข) โท เรียกว่า “สังคมสงเคราะห์ศาสตร์มหาบัณฑิต” ใช้อักษรย่อ “สส.ม.” และ “ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต” ใช้อักษรย่อ “ศศ.ม.”
 - (ค) ตรี เรียกว่า “สังคมสงเคราะห์ศาสตร์บัณฑิต” ใช้อักษรย่อ “สส.บ.” และ “ศิลปศาสตรบัณฑิต” ใช้อักษรย่อ “ศศ.บ.”
- (๒๙) สาขาวิชาสาธารณสุขศาสตร์ มีปริญญาสามชั้น คือ
- (ก) เอก เรียกว่า “สาธารณสุขศาสตร์ดุษฎีบัณฑิต” ใช้อักษรย่อ “ส.ด.” และ “ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต” ใช้อักษรย่อ “ปร.ด.”
 - (ข) โท เรียกว่า “สาธารณสุขศาสตร์มหาบัณฑิต” ใช้อักษรย่อ “ส.ม.”
 - (ค) ตรี เรียกว่า “สาธารณสุขศาสตร์บัณฑิต” ใช้อักษรย่อ “ส.บ.” และ “วิทยาศาสตร์บัณฑิต” ใช้อักษรย่อ “วท.บ.”

หากปริญญาตามวรรคหนึ่งมีสาขาวิชาให้ใ้แสงเล็บที่มีเป็นชื่อสาขาวิชาต่อท้ายชื่อปริญญา และอักษรย่อสำหรับสาขาวิชาด้วย

ข้อ ๔ ให้อธิการบดีเป็นผู้รักษาการตามข้อบังคับนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๒๑ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๘

(ศาสตราจารย์พิเศษ นรนิติ เศรษฐบุตร)
นายกสภามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์